

بررسی نقش آزمایشگاه سیار در تشخیص سریع و دقیق عوامل بیولوژیک در حوادث

بیوتروریسمی

رضا میرنژاد (MSc)، مهدی خوبدل (MSc)، سید حسن سعادت (MD)

در جنگ‌ها مخصوصاً در میادین و مناطق جنگی امروزه تحرک پذیری، قابلیت انتقال سریع تجهیزات و امکانات عامل مهمی بوده و اهمیت زیادی دارد. یک ارتش در هنگام نبرد و در مواقع پیشروی یا عقب نشینی اگر توان جابه جایی سریع نداشته باشد، قدر مسلم شدیدتر آسیب خواهد دید. بنابراین نیروهای نظامی پیش رونده زمانی موفق است که از جنبه های مختلف و در همه ابعاد حمایت، تقویت و پشتیبانی شود و در این راستا ارائه خدمات امدادی-درمانی به چنین نیرویی، هنگامی میسر است که مراکز درمانی پشتیبانی کننده به موازات و هم دوش نیروی رزمنده پیشروی کند و چنین امری با توجه به تجهیزات پزشکی سنگین و بعضاً ثابت مراکز درمانی غیرممکن است و متحمل بوده و برای دستیابی و تحقیق این نیاز طراحان و تئوریسین‌های نظامی مبادرت به طراحی و ساخت مراکز امدادی، درمانی سیار (پرتابل) نموده‌اند.

با توجه به اینکه انتشار عوامل بیولوژیک مخفیانه صورت می‌گیرد و دوره انکوباسیون آنها به قدری کوتاه است که فرد امکان فرار از محل حادثه و مراجعه به اولین مرکز مراقبت پزشکی را ندارد. لذا باید امکان تشخیص این عوامل را در محل حادثه بوجود آورد. کشورهای پیشرفته خارجی این گونه آزمایشگاه سیار راطراحی و در اختیار دارند و در مواقع مختلف از آن استفاده می‌کنند. مثلاً در حوادث بیوتروریسمی در واشینگتن در اکتبر ۲۰۰۱ چندین آزمایشگاه سیار در نقاط مختلف شهر مستقر شده و نمونه های مشکوک به باسیلوس آنتراسیس را تشخیص دادند. این گونه آزمایشگاه های سیار با امکانات و تجهیزات بالا امکان تشخیص سریع عوامل بیولوژیک را داشتند. در کل اینگونه آزمایشگاه ها یکسری وظایف پیشگیرانه دارد که می‌توان به کنترل و نظارت بر اقدامات اپیدمیولوژیک در شرایط بحران و شیوع بیماری ها، دریافت نمونه ها و بررسی آنها و شناسائی منبع آلودگی اشاره کرد. لذا ما باید با مطالعه و بررسی روی اینگونه آزمایشگاه که در کشورهای خارجی وجود دارند امکان طراحی و ساخت یک آزمایشگاه سیار تشخیصی قوی را در داخل کشورمان فراهم آوریم و خود را در این زمینه آماده نمائیم.